

Committee has taken note of this and criticised the Government in regard to this particular aspect. Under these circumstances, I think you, Madam, should not permit them to place these notifications on the table today. As the Hon'ble Member Sri Kagodu Thimmappa has already stated, the question has already gone to the High Court and the High Court has struck it down. The only reason for bringing them in at this stage appears to be that they want to circumvent and bring them back from the back door which we cannot accept; it is totally a wrong position. This must be the ruling of the Hon'ble Speaker

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Health).—I quite see the force of the argument of Sri Kagodu Thimmappa and Sri Krishnan. Straightaway I cannot say the circumstances under which they were not placed on the table immediately after they were issued. The facts are not before me. I shall, however, make a submission in this behalf tomorrow.

SRI M. S. KRISHNAN.—If the Government may make a statement tomorrow saying that there has been a delay for some reason or the other, my submission is that such a delay should not be condoned because already our Subordinate Legislation Committee has taken note of it and castigated the Government for that lapse.

MADAM SPEAKER.—Let us hear the Government.

PAPERS LAID ON THE TABLE

SRI M. MOHAMMED ALI (Minister for Transport and Tourism).—
Madam I beg to lay :

“Notification No. HD 60 TMR 76 dated 10th January 1977
Corrigendum to Notification No. HD 60 TMR 76 dated 10th January 1977 as required under sub-section (3) of section 132 of the Motor Vehicles Act, 1939”.

MADAM SPEAKER.—The notifications are laid on the Table of the House.

Budget Estimates for 1977-78 Demands for grant (Vote on Account demand No. 1 to 59.

II Supplementary Estimates for 1976-77 demands for grants (Second and final Instalment)

Demand Nos. 2, 3, 5, 6, 9, 10, 12, 16, 17, 19, 21, 22, 26, to 30, 35, to 39, 41, 42, 44, 45, 48 to 55.

2-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಅಧಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಅರ್ಕಾಸಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು

ಎಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗ ಬೇಕು, ಅವರು ಬೆಳೆದಂತೆ ಫಸಲಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅರ್ಕಾನೆಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಅನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತಹ ಜನರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಡದೇ ಸೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಹಣ ಅದವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತವರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಪ್ರದೇಶ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂಥ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಫೆಡರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಏನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಫೆಡರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರದ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ನಾನು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಧದ ಮರದ ಕೊರತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಗಂಧದ ಮರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ. ಈ ಗಂಧದ ಮರದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಓಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಇದಕ್ಕೆ ಮಣೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರಾದ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರವನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸೌಜನ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವೈಫಲ್ಯವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಸಹ ಅವರು ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರ ಹಳೆಯ ಭಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಂಧದ ಮರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಗಂಧದ ಮರದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಇವತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡಬೇಕಾದ, ಸಾಗರ, ಸೊರಬ ಮತ್ತು ಕುಮಟಾಲ್ಲರಿಂದ ಬಂದುಅಂತ ಗಂಧದ ಮರದ ಕೆತ್ತನೆಗಾರರು ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಗಂಧದ ಮರದ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಈ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಉರಿನವರು, ಮೈಸೂರಿನವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡಂ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವವರು ಮೈಸೂರಿನವರು ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸೊರಬದವರೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಅದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಗಂಧದ ಮರದ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೭೫ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ ೨೫ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಅವರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೭೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಈ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಟು ಅವರಿಗೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಹೋಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದೆ. ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅದರ ಸೌಲಭ್ಯ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಆಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯಕತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದನೇ ಕಂತಿನ ಗಂಧದ ಮರ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಜೇಕಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ರಿಂದ ೧೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಮರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಒಂದನೇ ಕಂತಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಮರಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೪೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಮಾತ್ರ ಎರಡನೆಯ ಕಂತಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಮರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದಾಗ ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಕನಿಷ್ಠ ೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ? ಇದನ್ನು ವರ್ಷವರ್ಷೇ ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿ ನಂತರ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಏನಿದೆ ಇದು ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಪಸು ಕನಿಕರ ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕೆ ? ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಹೃದಯವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಗುಡುಗಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದು. ಈ ಗಂಧದ ಮರದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸೀಸನ್ ವುಡ್ ಆಗಬೇಕು. ಅದು ಸೀಸನ್ ವುಡ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ೬ ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮರವನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋಗಿ ಸೀಸನ್ ವುಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿರಕು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮರವನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇಟ್ಟು ಸೀಸನ್ ವುಡ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಿರಕು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮರಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟು ಅದು ಸೀಸನ್ ವುಡ್ ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಷಗಳು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಗಲೀ, ಬಿರಕಾಗಲೀ ಒಂದುವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ? ಇವತ್ತು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ೫ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಪಂತ್ರಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ೫ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಇಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಂಧದ ಗುಡುಗಾರರ ಸೊಸೈಟಿ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ೧೯೧೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿ

ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಶೋಕಾ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಳತುಕೊಂಡು ಭಾಷಾ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ? ಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಡಿಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಏನಿದೆ ಅದು ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ. ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಒಂದು ಕಿಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಟರಜೆಂಟ್ ಪ್ರಾಂಟ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್‌ಗೋಸ್ಕರ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಡಿಟರಜೆಂಟ್ ಪ್ರಾಂಟ್‌ನನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದ ಜನರನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ನಾವು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯಿಲಿಯವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದೇ ಆದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರೇ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸಾಮಾನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಖರೀದಿ ಕೊಡಿದರೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ದಳ್ಳಾಳಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ನಾವು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಲುಕ್ಮಾನಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಡಿಟರಜೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪ್ರಾಂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತಹ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಾರ್ಜ್ ಸೈಫುಲ್ಲಾಹರವರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಪಾದನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹಾಕಿಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಕೊಡಿ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಅಪವಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಪಾದನೆಗಳು ಇವೆ. ಹಿಂದೆ ಸ್ಟೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಹಂಕುಕು ಪುಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಆದರೂ ಅಂತಹ ಜನರನ್ನೇ ಇಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲಾಭ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳು ಜೊತೆಗೆ ವಯಸ್ಸಾದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಎಂತಹ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರ್. ತಾವು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರುಗಳಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅವರು ಸಹಿತ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಐ ಎಂ ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೈಫುಲ್ಲಾಹರವರು ಕ್ಯಾಡಿಲಾಕ್ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಓಡಾಡಬೇಕು? ಇದರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಮೇಲೆ ದರ್ಬಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇರಲಿ ಎಲಸವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಭೋಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರು ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಸಕ್ಕರೆನ್ನು ಬೈ ಪ್ರಾಡೆಕ್ಟ್ ಎಂದೂ ಬಗಸೆಯನ್ನು ಮೇಯಿನ್ ಪ್ರಾಡೆಕ್ಟ್ ಎಂದೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗಬಾರದು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ

ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಮೊರೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಅವರು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಎನ್‌ಕೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕಂಪನಿಯನ್ನೂ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಭೂಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಸಹಕಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಇಷ್ಟು ಜಮೀನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಭೂ ಸಂದಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವರು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನೆಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಎಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೇ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಯವರು ರೈತನು ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಟನ್‌ಗೆ ೧೩೫ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಸಹಕಾರರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಂದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜಾಪರ್ ಸೈಬಲ್ಲಾರವರು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಣಿ ಪಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಎಂದು ಏನು ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸಾವುಕಾರ ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಂದೂ ಅಡ್ಡಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಫೋರಟೆಯೂ ಹೌದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದಿಷ್ಟದಿಂದ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೇಳಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈತಟ್ಟತೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಓಡಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಾಗ್ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೊತ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಾದರೂ ಕೂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಾವು ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇವರು ಮಾತಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದು ಎನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೋ?

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಪಾಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ—ಆ ರೀತಿ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಕ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿದರೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ನಾವು ಹೇಳಿದರೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ತುಂದಿದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆ ರೀತಿ ಸಂಕು ಪಳ್ಳಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಗೌರವವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಗೌರವ ಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಗಂಡು ಮೆಟ್ಟಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಅಂಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಮಾಡೋಣ

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಅದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದು ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಂದ, ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಜಂಫರ್ ಸೈಫಲ್ಲಾರವರಿಂದ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮಂಚಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರೂ ಹೌದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರ ಪಾಲುತ್ತನ್ನು ನೋಡಲು ವಹಿವಾಟೇನೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನೇಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ನೀವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಬೆಳೆದಂಥವೆಲ್ಲಾ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಯವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನಾವಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಇಳಿದಿದೆ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.— It is the policy of the Government to encourage sugar factories on co-operative lines, wherever there is enough potentiality and quite understand that there is likelihood of a lot of potentiality in Shimoga District for various reasons, and it will be developed on phased programme. If for any reason it has been held up, we will try to locate the difficulties and we will try to push it through.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶೀಘ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ನೀವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆದಿವಸಲ್ ಕಮಿಷನರವರು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾಡಬೇಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜಂಫರ್ ಸೈಫಲ್ಲಾರವರು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪೇಪರ್ ಮಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ಕರ್ ಇದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ — ಜಾಗ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡಂ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, — ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪೇಪರ್ ಎಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯಾಗುವುದು ಆಗತಕ್ಕದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಇನ್ನು ತಾವು ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 31 ಲಕ್ಷದಿಂದ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ವಕಾಲತ್ತು, ವಹಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಿನ 3 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಒಬ್ಬ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಏನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಾವು 31 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವೆಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆ ದಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಮಾತ್ರ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ಹಿಂದೆಯೂ ನಡೆದಿತ್ತು, ಈಗಲೂ ನಡೆಯಿತು ಆಗ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ನಾಳೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ವೆಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದರೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಳಸಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತಾವು 31 ತಿಂಗಳಿಗೆ ವೆಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈಗ ಏಕಾ ಏಕಾ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವೆಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಲು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೋ ರಾಜಕೀಯವಾದ ಸಂಚು ಇದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಸದೇಹ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಇವತ್ತು ಹೋಗಬೇಕು. ತಾವು 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಣ ವೆಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂವರಿಸಿ, ಚುನಾವಣೆಯು ಸಿದ್ಧತೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ಅವರು ನಾನಾ ಪಾತಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಂಥವರು ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು ಅನುಭವವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಮೊದಲು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ವಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾರರೂ ಕೂಡ ಮತದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಈಗಲೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬೇಕು ಅದರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 30 ವರ್ಷ ಗಳಾದ ಮೇಲೂ, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಂದ ಮೇಲೂ, 1ನೇ ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಘೋಷ್‌ಪಡೆಯವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ ನಾನೇನು ಹೇಳಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನೂ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಊರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೈದಿವಸ ಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಏನಾದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ — ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆಸರೇ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ಲೈನು ಲೈನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ — ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಎನನ್ನು ತಾವು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಊರಂಜಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದವರ ಹೆಸರು, ಸತ್ತವರ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರೆಕೆಫಿಕ್ಲೇಷನ್ ಮಾಡದೇ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೈವರಿ ಓನೇ ತಾರಿಕು ಕೊನೆ ದಿನಾಂಕವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಹೆಸರು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ — ಫೈವರಿ ಓನೇ ತಾರೀಖು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಕೊನೆಯ ದಿವಸವಾಗಿದ್ದು ಅವತ್ತು ಕೊಟ್ಟವರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಕೂಡ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ — ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬದರೀನಾರಾಯಣರವರ ಹೆಸರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಪತ್ರ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಹೆಸರು ಸೇರಿಸಿ ಎಂದು ತಕರಾರಾಯಿತು. ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರ ನಾವು ಪತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕಾಪುತ್ ಅವರ ಅವರ ಹೆಸರೂ ಸಹ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕನಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರೇ ಈ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಅದಾದರಿದ, ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಅನುಭವದ ಅಧಾರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ನಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಏನೋ ಚುನಾವಣೆ ಬಂತು, ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೈಬಿಡುವುದು — ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಖಾಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿ ಋಲ್ನೂ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ನಿಗಾ ವಹಿತಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನೇ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ.

2-30 P. M.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಲಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆ ಹಾಗೂ ಮುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಘೋಷಣೆಯವರಿನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮರಾದೆ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ, ಮತಗಟ್ಟೆಗಳು ಮತ ನೀಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರವಿರುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ಒಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒಂದು ಮತಗಟ್ಟೆಗೆ ೮೦೦ ೯೦೦ ಮತದಾರರು ಬರುವಂತೆ ಗುಣಕಾರ, ಭಾಗಕಾರ ಹಾಕಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಊರುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೂರ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದಾದರಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವೈಲಿ ಅಂತರವಿಟ್ಟು ಮತಗಟ್ಟೆಯಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಬಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಮತದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮತಗಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟರೂ ಬಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಒಳಗೆ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಿಟ್ಟು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟ್ ಒಂದು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಟ್ ಎರಡು ಎಂದು

ಮಾಡಿ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಮತದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೇನೋ ಹಾಪೆನ, ಕಾರಂ ವೃಗರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಮಾಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ನಾಲ್ಕು ಗಾಡಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಗುಡ್ಡ ಹತ್ತಿ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಿಗೆ ನೋಡಿಸೋಣ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವರು, ಜ್ವರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ವಾಪಸ್ಸು ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮತದಾನ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಅದುದರಿಂದ, ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ, ಮತವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾರೂ ಯಾರು ಏನೇನು ಕೇಳಿದರೂ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ವೆಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಬಡವರಿಗೆ ಬೇಗ ಇಚ್ಛೆ ದೀರಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮತದಾರರ ಬಲವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ. ಹೀಗೆಯೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ, ಅದರ ಯಶಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಮ ಭಾಗಿಯಾಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಾಗಲಿ ಮಿತವ್ಯಯವಾಗಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಅವರು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಕಾರಣವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ, ಅಂಥ ಅಥವಾ ತಮಿಳುನಾಡು ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂಥಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಂದುವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಐದು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾದಂತಿಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆ ಇಷ್ಟೇ ಅಗಲಿವರಬೇಕು; ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಚಿವರುಗಳು ಬಹಳ ಅಡಂಬರದಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ತರೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಹೆಚ್ಚು ಅಡಂಬರವಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತು ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗೊರಾಲರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಅಚ್ಚುಹಾಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಡಂಬರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಉತ್ತರೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಸ್ಸಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದು ಆ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹಳಿ ಗಾಡುಗಳ ಕಡೆ ಕಂಡಿಯಾವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ತಯಾರಿಸಿದರೂ, ಆ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಒಂದು ರೀವೈಸ್ಡ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯವರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ, ಸುಮಾರು ಹದಿನಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಕು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈಗ ಅದರ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ೧೬ ಕೋಟಿಗೂ ಏರಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬-೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಳಗೆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದು ಎಳೆಂಬವಾದಾಗ, ಪುನಃ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ತಂಬಲು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಬಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಸೌದೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಮರದಿಂದಲೇ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಕೇರಳ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳೆ ಸಂಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಎಂಥಮಗಿಲಾ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಶಿಷ್ಟ ಪಡೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ಗಂಧದ ಮರ ಕೇರಳ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳೆ ಸಂಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಎಂತಹವರೂ ಸಹ ತಲೆತಿಗ್ಗಿ ಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಡೀಯೋ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆಮರ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಗಲರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿ ಸಿಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅತಿಥಿವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ವದಾ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಜಾಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆವೆಯೆಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಮತಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಆಡಂಬರದ ಪಬ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೌಕರ ವರ್ಗ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದು, ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಜನಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವ ಮಂಟ ದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಮೂಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ, ಆದರೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೈಗೊಂಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ

ಹೊರೆಯನ್ನು ಮನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಡ್ಡೋ ಸ್ವೀಮಿನಿಂದ ಬಹಳ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನಾವು ಓಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಮಾಜಸಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಏನಾಗಿದೆ, ಈ ಇಲಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ, ಹೊಸ ಮಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಳೆಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂತೆ ಕೆರೆಗಳು, ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆರೆಗಳು ಇಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ, ನೀರು ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣುಮಾಚುತ್ತಿರುವುದು ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವುದು ಸಮಾಜಸಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವೀಮಂಗಳು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮಂಚಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆಂದೂ ನಾನಂತೂ ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸಹ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟಹಾಸ, ಆಡಂಬರ ಹಾಗೂ ಸುಳ್ಳು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯಾದಾಗ ಇವತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭೂಸಂಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು, ಖಾಣ ಪರಿಹಾರ ಕಾನೂನು, ಜೀತದಾಳಗಳ ಬಿಸುಗಡೆಯ ಕಾನೂನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಅಪ್ರೋಸ್ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜೀತಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಂದು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೇ ಅವನು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಸಾಲ, ಸಿಗತಕ್ಕ ಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಇಂದು ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇವತ್ತು ೨೫೦-೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ೨-೩ ತಿಂಗಳು ಸಾತ್ಪಡಿದರೂ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ; ಶಾಸಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕಾಗದ ಬರೆಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಗುವುದು ಇವತ್ತು ಯಾರಿಗೆ? ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಛೇರ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಛೇರ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ವಾಗ್ದಾನಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗಲೇ ಮಣ್ಣು ಪಾಲಾಗಿರುವಾಗ ಜನತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ

ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಬಂದಂತ ಜನರನ್ನು ಪೊಲೀಸರ ಜೀಪುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಅಸ್ವತ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಡಾಕ್ಟರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ೧೦ ಜನ ಡಾಕ್ಟರಗಳು ಇದ್ದಂತ ಅಸ್ವತ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಡಾಕ್ಟರಗಳು ಇಲ್ಲ ಕಾಂಪೌಂಡರಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂಥ ಸೀರಿಯಸ್ ಕೇಸ್ ಆದರೂ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದೊಂದು ಅಸ್ವತ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ ಸಹ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭಾವಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಬಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಅದು ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ನಾವು ಒಂದು ಟಾರ್ಗೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಡಾ || ಮೋದಿಯವರು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಪರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಕೂಡ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಂತ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಬೈ ನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ಸಖ್ಯವೆಂಟರಿ ದಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಓಟ್ ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್ ಎರಡು ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನಗಿಂತ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಕಾಲಪಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ. ನೆನ್ನೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಆಗಿದೆ, ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ದಿವಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಪಟೇಲ್ :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ನೋಡಿದರೆ, ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಇವರು ನಾವು ಟಾರ್ಗೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಿಕ್ಯಾಪಟ್ ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಅಂಟಿಬಯಾಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಕೂಡ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಕೋ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿದರೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಟಕೀಯ ಮತ್ತೊಂದು ಬೇರೆ ಏನು ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಏನು, ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯಂತೆ ಕೊಯ್ಯಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇತ್ತು ಎಂದರೆ, ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಟಾರ್ಗೆಟ್ ತೋರಿಸಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—The hon'ble Member does not seem to know facts. The hon'ble Member speaks in an emotional spirit. He goes on saying anything that strikes to his mind. The family planning at bulky camps took place much earlier than what he has been reporting to and I did preside and I did inspect the entire operations made and place where they have arranged and the Director of Public Health also inspected and certified that everything is perfectly alright and I saw with my own eyes, people coming with jubilate and singing songs.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—He has also made a charge that the camp was inaugurated by the hon'ble Minister.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I inaugurated the camp-i.e., the family planning camp and I fully satisfied that everything was O. K. Why does the Hon'ble Member who does not know what has happened on that day go on talking in an emotional spirit?

SRI M. S. KRISHNAN.—May I know whether in the family planning camp there was a family quarrel between one Minister and the other Minister?

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I don't have any quarrel, It is totally falsehood. I have not quarrelled with any Minister.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಲಾಯಲಿಟಿ ಹೆಚ್ಚು ತೋರಿಸೋಣ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದುದು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಪುಗರ್ ಮಿಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಐದು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಂತಹವರಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಂತಹ ಒಂದು ಅಸೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇವರು ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕರ ಜೊತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರು. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಯ್ಲುಸತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಗವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಾಂಕ ೨೬ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮೂರ್ತಿ ಬಂದರು, ಅವರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಿಟಿಂಗ್ ದಿವಸ ನಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂತಹವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸರ ಹಾಕುವ ಚಟ ಇಲ್ಲ. ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು, ಆಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಏನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರೀಡೆಂಟರು ಏನು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇವರು ಇಷ್ಟು ಜನರು ಬಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ದುಡ್ಡನ್ನು ವೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೊಡೋಣ. ಇವರು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಜೋಟಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂದರೆ ಸಂಜಯ್‌ಗಾಂಧಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ, ಇವರು ಏನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಏನು? ಇವರೇನಾದರೂ ಗ್ಯಾವರ್ನಂಟಾಯಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಇದ್ದರು ಏನು? ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದರೇನು? ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು, ಇವರು ಬಂದು ಹೋದಂತಹ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಖರ್ಚು ಯೂತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ? ಈ ರೀತಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿ ೨೦ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಸಂಜಯ್‌ಗಾಂಧಿ ಒಂದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸತ್ತಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕೊಯ್ಲಿರಿ, ಕೊಯ್ಲಿರಿ, ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ೨೨ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಇದೊಂದೇ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಯಾವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಂಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾನು ಹೋದ ಬಚ್ಚು ಮಿಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೋದ ಸಲ ಬಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಬರ್ಸ್ ಇತ್ತು, ಆಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸರಿಮಾನ್ಯ

ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನಂತೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ,

3-00 P. M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಬೇಡ. ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಮರ್ಜೆನ್ಸಿಗೂ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್‌ಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ, ಇದುವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೪-೫೦ ಪೈಸೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಏಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ೧೦-೧೨ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಎಣ್ಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಇಂತಹ ತಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ ಅದೇ ರೀತಿ ತೊಗರಿಬೇಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಂತಹ ಬಡವರ ಮನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಇತರ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೊಗರಿಬೇಳೆ ತಂದು ಹೋಳಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಇಂದು ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿರಿವಂತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಡವರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ತೊಗರಿ ಬೇಳೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವತ್ತು ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಬೆಲೆ ೪-೫ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಏರಿತಿದೆ. ಆಮ್ಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಳೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಜೋಳ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದುದು ೧೦೦ ರೂ.ಗೆ ಏರಿತು. ಆದರೆ ನೀವು ರೈತನಿಂದ ೧೨೦ ರೂ.ಗೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆ, ಅಥವಾ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆ? ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಈ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಅಲಿಬಾಬಾ ಔರ್ ಚಾಲೀಸ್ ಬೇರೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬರೀ ಹಿಪಾಕ್ರಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನ ನಮಸ್ಕ. ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಎಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೫ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಮರೆಸಿ ಕೇವಲ ೪-೫ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಜನರಿಗೆ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ, ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ ಇದುವರೆಗೆ ಜನ ನಿಮಗೆ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದಾದರೂ ಏನೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ.

ಇನ್ನು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ವೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಬಡವರು, ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರು ಯಾರು ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೂ ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಆಯಿತು, ಯಾರೂ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಮಾರು ೪-೫ ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರವರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅವರವರಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರು

ಈಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಿತ್ತು ಒಗ್ಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸುಮಾರು ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿ ತೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಿತ್ತು ಒಗ್ಗಿಯುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಆದರೆ ನೇರಳೆ, ಮಂತ್ರಂಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪಿ. ಎಲ್. ಡಿ. ಭೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಇಂಥ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಅಂಜೂರ ಮುಂತಾದ ಹಣ್ಣುಗಳ ತೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮರು, ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವವುಳ್ಳವರು ಎಂದು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಇವತ್ತು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಲಾಂ ಹೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಎಲ್ಲವೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ನಡೆದರೆ ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದಸಾರಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಸಾವಿರದಿಂದ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಬಹಳ ಚಿರಾತುಣಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಏನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಹಣ ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಮಿಷನ್ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರೇಕುಳಗಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಅಂದರೆ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾವಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಯಿತೆ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಊರಿನ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ಭೇರ್ಮನ್ ಒಬ್ಬರೂ ಆ ಭಾವಿಗೆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅಲ್ಲಿನ ಹರಿಜನ ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್‌ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಜೀತಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿವೆಯೆ ?

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈಗ ೪ ತಿಂಗಳಿಂದ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಶ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕೆಲಸ, ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ತಮ್ಮ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಅದು ಭೂಮಿಯಿಂದ ೨೦ ಅಡಿ ಕಳೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೇಕುಳಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಏನೊಂದು ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ತೆಗೆಸಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ತಾವು ನನಗೆ ಆಶ್ವಾಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಈ ಸ್ಪೆಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ನನ್ನ ಶಾಸಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಇಂಥ ಬೋನಾಫೈಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲಾದರೂ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ಬೀದರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ವೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ೨ ಎಕರೆ ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ತಾವು ಅದರಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿರಿವಂತರು, ಧನವಂತರು, ಸರಮಂಚರೂ, ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಮೊದಲೂ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸುವವರೆಗೂ ಈ ಬಡವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಸ್ತಲ್ಲ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಆ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಕಿತ್ತು ಒಗ್ಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಮಗೆ ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ರೀತಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾನು ಏಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಜಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಭೀಮಾರಿ ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೊಡುವ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರುಕ್ಟಿವ್ ಸಚಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೆಂಡಕಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಫಿರ್ಮಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದ್ವಂದ್ವ ಒಂದು ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹೊಸ ಯಂತ್ರವೇ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂತೋಷವೇನೆಂದರೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಅಡಿಯಾಳಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವು ಆಳವಾದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಮಂಳಗಿದಂತೆ ಮಂಳಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಂಳಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಡಗು ಮಂಳಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸದನಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆರೋಪಣೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನಾವು ಸಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಆಕ್ಸ್ ಪುಕಾರ ಅವರು ದೇಶದ, ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆಗೇಡನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮತಿಸಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಿಷ್ಠಾವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಲಿ, ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಬೆಳಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆರುಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾಲ್ಕುಜನ ತುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಇದ್ದರು. ಅವರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಸಾಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಸ್ಸುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟವರೆಂದು, ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಸಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ, ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕಂಠಿತಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಖರ್ಚನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದು, ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಾರಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನತೆಗಾಗಿ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಅವರ ಬಡತನವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಾವು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ದಂಡನ್ನು ದಂಭವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಾವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ರೀತಿಯಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳು ಇವೆ. ೫೦-೬೦ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಓಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಇದರ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಲು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಈಗ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಕೇಳುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದರು ಎಂದು ಜನತೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಕೇಳಿಯೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಜಯಗಾಂಧಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಆಕಾಶದತ್ತರಕ್ಕೆ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಯಿತು. ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಆಕಾಶದತ್ತರ ಬಿಳಿದಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ದಯವಿಟ್ಟು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಂತ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಜಯಗಾಂಧಿಯವರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಂತ ನೀರು ಸೋಕಿದರೆ ಪರಮ ಪಾವನರಾಗು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವವರೆಗೂ ನೀವು ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ವೆಂನಿಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ನೀರಿನ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಬೇಡ ; ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಪಾದದ ಧೂಳಿ ನಮ್ಮ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಪಾವನರಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಧರಿಸಿದರೆ ಪಾವನರಾಗುತ್ತೇವೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅವರ ಕೆರವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. “ತೋಳ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ಆಳಿಗೊಂದು ಕಲ್ಲು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಯಾವ ತೋಳವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡಿತವಾಗಿ, ಸಮಾಧಾನ ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೋ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಕಲ್ಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಈಗ ಲಾದರೂ ಕೂಡ ತನಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎನ್ನುವ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಸಂಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹ ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಭೂ ಸಂಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಬರಹ ಅಂದರೆ ಪಾಣಿ ಬರೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಎಲೇಜ್ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ೫-೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಣೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇವತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳು

ತೊಡಕಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅನೇಕ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಾಣಿ ಬರೆಯತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕಸಲ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವವರು ೩೨ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿಗೆ ಇದು ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಮಂಗಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ — ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಆಟಾಟೋಪವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದಂಗಡೆ ಪಹಣಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಹೆಸರುಗಳೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ೫೦-೬೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರ ವತದಲ್ಲೀರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನುಗಳಿಲ್ಲಾ ಪಾಣಿ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದೊಂದೇ ನಿದರ್ಶನವಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಅನೇಕಸಲ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ, "ಗೋರೈಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಹುಯ್ಯಂತೆ ಆಗಿದೆ". ಇವರು ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥವರು ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಹಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮಗೂ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾವು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದರೂ ಅದರ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೇ ಅನೇಕ ಜನ ಗೇಣಿದಾರರ ತಲೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿ.—ಜಕ್ಕಸಂಧ್ಯ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಗೇಣಿದಾರನನ್ನು ಒಳ್ಳೆಬೈಸಿ ಅವನ ಜಮೀನನ್ನು * * * ಇದು ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿಯವರು * * * ಎಂಬುದನ್ನು ರಂಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತೇ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಸಿ, ಇದು ಅವರಿಂದ ರಂಜುವಾತು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಏನು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸವಾಲಿಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿ ಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರಂಜುವಾತು ಮಾಡಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಇದೆಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. * * * ಇದು ರಂಜುವಾತಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹರಿಜನ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ * * * ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಾನು ತನ್ನ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿಯವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಿನ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್‌ಮಡೆಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನನ್ನ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂನಿಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಖರೀದಿಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

3-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಭಾಗದವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ಅದರ ನಿಜಾಂಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಯಾರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇದು ಏನು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಗೇಡೆದಾರನನ್ನು ಉಚ್ಚಾಟನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಮಾಜಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವರೇತೀರಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ನಾಳೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇದು ಬೇಜಾವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮಾತಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಆಪಾದನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆಪಾದಿತ ಸದಸ್ಯರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಪಾದಿತರಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಆಪಾದಿಸಿರುವವರು ದೈಹಿಕರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಖರೀದಿಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಷನ್ ಮಾಡಿ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನ ಇನ್ನು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಯೇ ನೋಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

[Mr. Chairman (K. M. Rudrappa) in the Chair]

SRI M.Y. GORPADE - I think we should not exaggerate this small matter. The hon'ble Opposition Members sometimes while speaking in an emotional manner have used much stronger expressions like 'Droha' and 'Nachekegeduthana'. We have tried to take them in a parliamentary spirit and reacted to some extent. We did not insist that all such charges which were far more serious than the honble member has made should be inquired into.

*** word or words expunged as ordered by the Chair.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—I am putting an hyphothetical arguments. Suppose I say that you have taken Rs. 5000 from somebody. Should we not inquire into such a charge?

SRI M. Y. GHORPADE.—What the honble member has said is that some honble member has used his influence in doing something which was not in the interests of a particular individual.

ಚೀಫ್‌ಮನ್‌ಪರಂ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರಂಜುವಾತು ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI M. Y. GHORPADE —As I told you, I did not hear exactly what he said. But from the discussion that has taken place, I gather that some insinuation was made by the hon'ble member to the effect; that has been strongly refuted by the other hon'ble member. The matter should end there. In spite of that if hon'ble members this side and that side want Government to look into any specific incident that has taken place, we are always prepared to do so. The matter should end there. We are not only prepared to do it but if you want to know what is our finding, we shall intimate to you. You need not exaggerate the situation. In the course of this debate, hon'ble member Sri V. N. Patil made a particular charge that a particular well meant for Harijan had been otherwise used.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ರಂಜುವಾತುಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ಆ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾವಿಯನ್ನು ಕೆಲವರು ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಯನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಫೋನ್ ಹಚ್ಚಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಲಾಂಡ್ ರೀ ಫಾರಂಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಾರದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ *** ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸತ್ಯಾಂಶ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ. ಅದನ್ನು ಧೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವೂಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ. ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ವೆತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

***word or words expunged as ordered by the chair.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾದ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ರಂಜುಪಾತುಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಡಕಾಯಿಟ್, ಮರ್ಡರ್, ಈ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಪದಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಜಾಣತನದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇಷ್ಟಿದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಯಾವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡಿದರು ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್‌ಸಿಸ್ಕೂಯೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಒಬ್ಬರ ಘನತೆ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅವರು ಚಾಲೆಂಜ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇದು ಏನೂ ಅಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಇದು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—The Honble Minister is just trying to avoid a controversy. Here is a fit case for an enquiry.

SRI M. Y. GHORPADE.—I am prepared to do it. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಂದ ಏನಾದರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. We will get a report as to what the facts are. There are always opinions and opinions will not cease. All that the Government can do is, to get the facts if anybody wants.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನು ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಧೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅದು ಅಸತ್ಯವೇ, ಸತ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನೀವು ಅದೇ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ನನಗಿಂತ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹಿರಿಯರು, ಆದರೆ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಚಾಲೆಂಜ್‌ಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ಒಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. Reference to the allegation made by Sri Muniswamaiah should be expunged and it is not to be reported.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಂಗ್, ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩ ತರಹದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಕೋಸ್ತರ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕಂಥ ಜನತಾ ಗೃಹಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನಲ ಸಮವಾಗಿವೆಯೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ೨,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನಿದೆ ಅದು ಏನೇನೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಈಗ ತಾವು ಏನು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಇನ್ನು ಕೇವಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂಥ ವರಿಸಿ ತಿರುಳ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಬಾವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫೈಡ್ ಅಂಡ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೈಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪತ್ತೊಂದೂ ಸಾರಿ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥದ್ದು ಇಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೯೭೧-೭೨ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಚ್ಚು ಮತ್ತು ಮೇಜ್ ಈ ಒಂದು ಡೀಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಪಾಂಡಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಅವಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಆಗಿದೆ, ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತೂಕಾ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಆರೋಪವೇನೆಯಿಂದ ಅವರು ವಿಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ವರದಿಯಾಗಲಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಮರೆತು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ? ಅವರೂ ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಅದರ ಟಿಪ್ಪಣಿವಾದರೂ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಆಡಿನಿಸಲ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಸೇರಿ ಲಾಟಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಅನೇಕ ಕಡೆಯಿಂದ ದೇಶದ ಜನತೆಯಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ ಅದರ ತೂಟಿನಿಂದ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಲಪಟಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸಿರಿಕಲ್ ರಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅದರಲ್ಲೂ ಸದಾ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಪ್ರದೇಶದವರು ಇದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಏನೋ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಲಾ ರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಸಿರಿಕಲ್ ರಲ್ ಫಿಲೇಚರ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದರೆ

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಲ ಭಾಗದಷ್ಟು ನಿರಂದೋಗವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಇವತ್ತು ಯಂಥೇಚ್ಛೆವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗ ತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅವರು ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಆ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರಬಹುದು ಆದರೆ ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಾಲದಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಯದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ (ಕೂಡ್ಲಿಗಿ).—ವಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ, ಈ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿರಬಹುದು ಆದರೆ, ಈ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಜೊಸೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಅಂಥದ್ದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರ ಸದ್ಭಾವವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದೂರವಾಣಿ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೇಳಿದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕರೆಗಳಿಗೆ ಏಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರುಗಳು ಖಾಸಗಿ ಕರೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೯ರಲ್ಲಿ ವೆನೋರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಪಾಷ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಗೂ ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸ್ಪಾಷ್ಟರ್‌ನವರು ಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕರು ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಮಾಡಿ, ಸ್ಪಾಷ್ಟರ್‌ನವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಇದರಿಂದ, ಸ್ಪಾಷ್ಟರ್‌ನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರ ಕೈಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಆದುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ, ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ವೆನೋರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮೦ ರಷ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಇದರಿಂದ, ವೆನೋರಂಜನೆಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೋರಿ ಹೋಗುವ ಹಣವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೈವಾಸಿಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಷೇಕಾರದ ಸಲಹೆಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊದಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಓವರ್‌ಲೋಡ್ ಆಗುತ್ತವೆ ಐನೂರು ಜನರನ್ನು ಹಾಕುವ ಕಡೆ ೮೦೦ ಜನರನ್ನು ತರಬೇಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಕೂಡ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೯ರಲ್ಲಿ ಬೀರು, ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮೇಲೆ ವಿಮುಖ್ಯಾಸ ಸೆಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸೂಲಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ, ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಡಿಕ್ರಿ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಸೂದೆ ತಂದಾಗ, ಇಲಾಖೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ

ತರಲಾಗಿದೆ ಹಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೊಡ ಅದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ಅದಾದ್ದರಿಂದ, ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸೆಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಟರಿಸ್ಟ್ ಆನ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್ ಒಟ್ಟು ೧,೬೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ, ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ನೌಕರರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿವೃತ್ತರಾದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅವರು ಯಾವುದೇ ವರಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨ರಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವತ್ಯಾಹ್ವವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಪಂಪುಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಪಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಪಂಪುಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಯಂವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಉತ್ಪಾದನಾ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಆ ಕೂಡಲೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದರೆ ಏನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ, ಪಂಪುಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨ರಲ್ಲಿ, ಏಳು ಲಕ್ಷ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ, ದಿಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ರೈತರು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರು ವಾಲಂಟಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷದವರೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ.

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦ರಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಿಟಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಂದ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಬೇಕು ಸಿಟಿಂಗ್ ಭತ್ಯೆವನ್ನು ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದಾಗ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣವಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿರುವಾಗ, ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿರುವುದು, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರೂಪವೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಇನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದ ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಆದರೆ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಪುಠಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಪಡೆದವನಿಂದ ಹಣದ ರಸೀದಿಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿಸಿ ತಾವೇ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೂ, ಯಾರದೋ ದಸ್ತತ್‌ನ್ನು ಬಾರೋ ಮಾಡಿ ಹಣ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಉಂಟು ಈ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಈಗ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ನಾನೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದ ಬಟವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದುರಂತವೋಗವಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿದ್ದರೆ, ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ? ಕಾನೂನು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾವು ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ, ಇಂಥಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ವೇತನ ದಂತೆ ಮತ್ತು ಈ ಆರಂಭಿಕ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಇರುತ್ತಾನೆ ಅವನು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವನು ಬರಲೇಬೇಕು ಆಗ ಅವನು, ಈ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದಾರರಿಗೆ, ಅವರ ಹಣವನ್ನು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅವನಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ನೀಗಿವೆ, ದೋರವ್ಯಯ ಯಾರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಾವು ಅವರ ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸಿದರೂ ಕೂಡ ಉರೂಗಲಲ್ಲಿರುವ ಪುಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಂಥವರಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಸ್ತಿ ಇದ್ದಂತವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಂತವರಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ತಳವಾರರಿಗೆ ೨೦-೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಅವನು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಉರೂಗಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ೨೦-೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವನಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ತಳವಾರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂ. ೩೭ರಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪುನರಂಜ್ಞೇವನಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಉತ್ತಮವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯವೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ಒಂದು ಬಿಲ್‌ನ್ನು ತಂದು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹತೋಟಿಗೆ ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ; ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಂತ ಆದಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಎಂಡೋ ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ನೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ನಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು **ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ೪೨**ರಲ್ಲಿ ಭೂಸಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ೧.೨೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾನಿ ಕೂಡ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ರೈತನ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಮಂದಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಇದರಿಂದ ರೈತನ ಮೇಲೆ ೪.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ತಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೂ ಆತ ಸಂದಾಯ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ರೈತನ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಂತರ ಅವನಿಂದ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ೧೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೇವಲ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ೫-೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಂಫತ್ತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. ೪೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಂಚಿನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನ್ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಎಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಂಗಿಸಿದ್ದರೆ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಮೋಟುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂದರೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಟಿ.ಎ. ದಿಲ್‌ನ್ನು ಆಸೆಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಪಾಸಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ೫-೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೦-೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನ್ಯಾಯ ಅಲ್ಲವೇ? ಆದೂ ಅವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮದ್ದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ ತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಸಂಪತ್ತಿ ವರದಿ ಇರುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ಅಕ್ರಮಣಗಳ ನಡೆದಿರುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ, ಈ ಅಕ್ರಮಣಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅಕ್ರಮಣಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕೈಯರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕೈಯರಿ ನಡೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಪಾಯಿಂಟುಗಳ ಪೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಟ್ಟುಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ದಂಡನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವುಗಳು ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ೨೦ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೈಟುಗಳು

ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ಥಳವಲ್ಲ, ತಾವು ಎಲ್ಲೋ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತಂತೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರು, ಅದರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಅಷ್ಟೇ ಕೂರತು, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೈಟುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸ್ವೀಮು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಫೀ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ? ಇವೊತ್ತು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ಅನೇಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಾ? ಒಂದೂ ಸಾರಿ ಟ್ರಸ್ಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ೧೦೦ ಗುಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಒಂದೊಂದು ಫೀ ಸೈಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ೬-೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಅವರು ಮೂಲ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಬಾಡಿಗಾರ್ಡ್ ಡಿಸ್‌ಪಾಂಚಿಟ್ ಫೋರ್ಸ್ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೈಕೆಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ನೌಕರರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಸೈಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸೈಟುಗಳಿಗೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಬಡ ನೌಕರರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯ ಗಾಯತ್ರಿಪುರಂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನೌಕರರು, ಎಕ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮೆನ್ ಪೆಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅವರು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ ಅಥರೈಸ್ಡ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಎವಿಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂತು. ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಟ್ರಸ್ಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮೆನ್‌ಗಳು ಬಡ ನೌಕರರು ೨೦ ಪಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಲೋಗಾಂ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜಾಗವನ್ನು ಫೀ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೆಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಇನ್ನು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಕಡೆಗೆ ಫೀಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ನಾವುನಲ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಇದುವರೆಗೂ ಟ್ರಸ್ಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇವರು ವಿಲೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಫೀ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲರ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ವಿಷಯದ ಒಗ್ಗು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭರು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಜನರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವರೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಜೀವುಗಳು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಎಂದು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ವಾವೇಶಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು ಅಂದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವಿವಿಯಾಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಬಂದು ನೀವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಕೊನೆಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಜೀವಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಇಂತಹ ಸ್ವಾವೇಶ ನಡೆದಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಕೇರಳ ಪ್ರತಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಆತನು ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದರೆ,

ಬೇಕು? ತಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವ ಬದಲಿಗೆ ಕಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವೇ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ಕೋ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ತಾವು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನಾಗಲಿ ಪಕ್ಷಕ್ಕಿಗಲಿ ಆಗಿ ನೋಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದೇ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಂಜೂರತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೆ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಅವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಇನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಜರ್ಮನ್ ಏಡ್‌ನಿಂದ ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸುಮಾರು ೮೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ತಿವಾಗಿ ಉಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಅದರ ಉತ್ತಮೋಗವನ್ನು ನೀವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಪ್ರಭು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಪಿ, ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ, ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಬೆಟರ್ ವೆಂಚರ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬೆಟರ್ ವೆಂಚರ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೊತೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ಟೆಕ್ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಪ್ರಾತಿಯಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನೂ ಕೂಡ ಇಂಜಿನಿಯರೂ ಟೆಕ್ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯು ಎ. ಇ. ಬಿ. ಅವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಲಿ ಟೆಕ್ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಹೂವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದಲಾಗಿ ಲಿ ಸಾವಿರ, ಟಿ ಸಾವಿರ, ಟಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಅರ್ಜನ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಿಂದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಥರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದಿದೆ. ಇದನ್ನು ೧೯೭೧ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುನಿಂತಿರಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ೧೯೭೧ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಈಗ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಇಕಸ್ಪ್ಲೋಷನ್ ಸಂಭವವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲರ್‌ನ ಸಿಪ್ಲಿಂಗ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ತಾವು ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಯಾರನ್ನು ಹೋಗಿ ಕೇಳಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಯ ಪೌರಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಕೈ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಂದ ನಾವಿನೇ ಆಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೇ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಶೋಧದರೆಗಳಾಗಿವೆ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೂಡ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಡುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಬೋನಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಡುವ ನೌಕರರಿಗೂ ಬೋನಸ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೆನಾಷನ್ ದಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪೆನಾಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ದಾಮಿಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ವಾಡಕ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆರೂ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉದ್ದವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇ

ಸಹಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಿಗೆ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನ ಏಜೆಂಟರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಅಪ್ಪಿ ಕೇಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P. M.

ಇನ್ನು ಕೆ ಎಸ್ ಆರ್. ಟಿ ಸಿ. ಯವರು ಇಂಟರ್‌ಕ್ಯಾಕ್ಟಿವ್ ಕ್ಯಾರೇಜ್ಸ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರಿಗೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಡಿಸಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸಿಗೆ ಎಂಟಿಂಟಿ ಜನ ರಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೨೦, ೩೦, ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮತ್ತು ದುರುಪಯೋಗ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಪುನಃ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದೇನೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ) — ಸರ್‌ವಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ನನ್ನೆಯ ದಿವಸವೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾತುರನಾಗಿದ್ದೆ ಆ ದಿವಸ ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೇತೆದ ಜನತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಏತಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲುಸಾಧ್ಯ.

ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ೧೯೬೭-೬೮ರ ಒಟ್ಟು ಆನ್‌'ಸಾಂಟ್ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನೂ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಯೋಧಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋಷಣೆಯವರು ಯೋಗ್ಯರು ಉತ್ತಮರು ಸಾಮಾನ್ಯರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅವರ ಬಯ್ಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಂಥ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದು ಬಂದಿತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಸರ್‌ಮಾನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ “ಮಂರಳು ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಮೂಗು ತೂಕು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾ” ಈ ದರಿಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲ ಬವಣೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಗುತೂಕು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೋ ದೈವವಾತಾ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್ ಬಬ್ಬರು ಕಮ್ಮಿಯಾದರು ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾಗಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಕೆಲವೇ ಜನ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಗೌಮರ್ಸರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾನಾದರೂ ಕೇಳಿ ತ್ತೇನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಸಬು ಏನೆಂದು. ಕ್ಷೌರ ಮಾತನಾಡುವವನು ಕಮ್ಮಿಯನ್ನು ಮುಸಿದುಕೊಂಡು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕು ಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಸಬು ಏನು ? ಕಸಬು ಎಂದರೆ ತಾವು ಉಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರಪ್ಪನ ಮನೆ ದಂಡು. ನಾನಾದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋಷಣೆಯವರ ಮೇಲೆ

ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ; ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರೊಂದು. ನಿಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತೀರಿ, ಯಾರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಹಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುವಿರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾವು ನೀವು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಿ ದುಡಿಯೋಣ ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ನಾಯಕಿ ನಿಮಗೆ ಮೊಕಮಲ್ ಟೋಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಟೆಲಿಫೋನ್ ವೆಚ್ಚ ಕೋಸ್ಟರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾಪುಲಿಯಾಗಿ ಆಗುವ ಖರ್ಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರೂ ಘೋಷಪಡೆಯುವರನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕಸಬು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು; ಅವರಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಕೊಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹತೋಟಿ, ನಿಯಮವನ್ನೇನಾದರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನು? ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳವರಾಗಿದ್ದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು "ನೀವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ಜನತೆ ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ನೇತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಮಾಡಿರುವಂತ ಕಸಬುಗಳು ಇದೆ ಯಿಲ್ಲಾ ಆ ಕಸಬುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಆಗ ನೀವು ಮಾಡುವ ಕಸಬುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಕಸಬನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ತೋರಣ ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ಕೈಮು ಮಾಡಿ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು, ಈ ಸದನದ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಕೋಸ್ಕರ ಮಾತನ್ನು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಅಂತರರಾಜಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ಸಮೀಕ್ಷಣ ಆಗದಹೊರತು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ಕಲ್ಪಾಗಿದೆ. ಈ ಹುಡುಗ ಸಂಜಯ ಗಾಂಧಿಯಿಂದ ನೀವು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ದೇವರಾಜ್ ಅರಸಾರವರೇ, ಸಿದ್ಧ ವೀರಪ್ಪನವರೇ ಜನ್ಮ ಬಸಪ್ಪನವರೇ ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 'ಹೀ' ಎಂದೂ ನಕ್ಕಂಥ ಜನ ನೀವು, ಎಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ? ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೈಮು ಏನು ಕಸಮ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತು ನಿಮ್ಮದು. ಈ ದೇಶದ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮವರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಿಲ್ಲ ತಾನೆ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಏನು ಬಂದರೂ ನಿಮ್ಮ ಕಸಬು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಈ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂಥ ಜನರ ನಡೆನಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕೋಸ್ಕರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತ ಧೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ತೆತ್ತಂಥವ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಹುಡುಗನ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರಲ್ಲಾ; ಅದು ನಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಮನೆಯ ದುಡ್ಡೆ? ಎಲ್ಲವೂ ಆ ಗಂಡೂರಾವ್; ಇದು ಯಾರ ಸ್ವತ್ತು? ಅಯ್ಯೋ ಶಿವನೇ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳು ಉಪವಾಸ ಇದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು. ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬೇರೆ ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದ್ದು ಕಸಬು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ದೇಶದೊಳಗೆ ಹಿಂಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್, ಶ್ರೀ ಮೂರಾರ್ಜಿ ಭಾಯಿ ಅವರಲ್ಲರನ್ನೂ ದೇಶದೊಳಗೆ ಹಿಂಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು. ದೇವರು ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ನಿಮಗೆ

ಆತ್ಮ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೂ ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಇವೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೂ ಅವರು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.*** ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತು, ಸಂಪತ್ತು, ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮದು. ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಸಮಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಏಕ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ದುಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಬೈಯುತ್ತೇನೆ ನೀವು ಎಂಟು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಬೈಯದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೆಗೌಡ — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾತನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಡ್ ಮಾಡಿ ಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತೆ ಪದ, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಧಾಟಿ ಗೌರವಯುತವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೆಗೌಡರಿಗೆ ಈಗ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಅದರೇ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೆಗೌಡ — ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿ ಅದರೇ ಅದನ್ನು ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಭೋದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿವಿಧವರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ನಾನು ಈ ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಿಂದ ಬಾಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆಯೇ ಶಿವಾಯಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೆಗೌಡರು ಅವರಿಂದ ಪಾಠಪ್ರವಚನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಟೀಕಾತಿತವಾಚನ ಮಾಡಬೇಕು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಎಂಟು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲಿ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಫಲ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಲಿಂಗ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಂತರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಮಾತುಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ತರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ನಮಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿಮಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಂಜೂರತರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಣವಂತರಾದ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಜಿವಿರಾದ ನೇ ಏಟಿಮೆನ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಡೆ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದುಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಡಿ ಸಮೇತ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಲ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಕಲ ಗಣವಂತರಾದಂತಹ ಸಮರ್ಥರಾದಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಜೊತೆಗೆ ಶಾ ಪದವೀಧರರನ್ನು ಮತ್ತು ಲೀಗಲ್ ಅಡ್ವೈಸರಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇದೆ? ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾರಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆ ಗಾರರು ಯಾರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪದೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸೀಗಸಂಗಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಕಷ್ಟ ಮಾಡಿದರೂ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಬಹಳವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆಂದು ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಪೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಉಂಟು ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪದೆಯವರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವೈಭವಕ್ಕೆ

*** Wordar words expunged as ordered by the Chair.

ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಅಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಕಾರಣಕರ್ತೃ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆ ನಷ್ಟ ಹೊಂಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ, ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನೇರವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರನ್ನೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದನ್ನು ಲಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡದೇ ಮುಂದೆ ಲಾಟ್ರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಮೂರು ತರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ನಾಯಕ ಕಸಬು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅಡ್ಡ ಕಸಬಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರೇ ನಾಯಕರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಜನೇಯ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣ ವಿಶ್ವರೂಪ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡ ಕಸಬಿನವರು ಕಸಬು ಮಾಡಿದಂತೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತು. ಅವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಿಂದ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯಿರಿ. “ಇದ್ದ ಮಾತನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಎದ್ದು ಬಂದು ಎದ್ದೇ ಒದ್ದನಂತೆ” ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಪ್ಪು ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಸರೂಫವೇ? ಈ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸುಸ್ತುಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಆಪ್ತ ಎಂದು ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೇಳಿದರೆ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಲಾಟ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಯಶಃ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸೌಸನ್ಯಶೀಲರೂ ಅದ ಶ್ರೀವಾಸು ಘೋಷಪಡೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ನಾನು ಲಾಟ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಂದು ಜ್ಞಾಪಕ ನೆನಪಿ ಕೊಂಡೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ರಾಮಬಾಣ ಇದ್ದಂತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತು ಬಂದಮೇಲೆ ಅದು ಒಂದು ಸಿರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದಂವ ಮಾತನ್ನೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೀವು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಒಡಾಡುವುದಲ್ಲ ಯಾರುಯಾರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಲ್ಲ ಅವರ ಪಕ್ಷ ರುಜುವಾತು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋಷಪಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾತಿನಿಂದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ.

MR. CHAIRMAN.—It is only a general and sweeping remark.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ನನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಸಬು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ರೈತನ ಮಗ ನೇಗಿಲು ಹೊತ್ತು ಹೊಲ ಉಳುವವನು?

SRI M. Y. GHORPHADE.—When an hon. member on this side made a much milder remark, you were good enough to uphold it. Now serious remarks are made which are of far serious consequence.

MR. CHAIRMAN.—That was a direct and personal attack. Here it is not so.

SRI M. Y. GHORPHADE.—This is also a direct attack.

SRI D. B. KALMANKAR.—Those sweeping remarks should be expunged.

SRI S. M. KRISHNA.—I rise to a point of order. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಕ್ಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣರವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು ಕೇಂದ್ರ ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇರುವುದನ್ನು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂವಲ್ಲ.

ನಾನು ಬೇಜಾವಾಬ್ದಾರಿಯಂತಹಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಉಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲ ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಆಸತ್ಯ ವನ್ನು ಆಸತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳದ ಸಂಮಾನೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮಂಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟಿಂಗಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ವಾದ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿದಂಥ ಅಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಈ ದಿವಸ ಎದ್ದು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಂಖಾಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು? ಇದು ಯಾರ ಮನೆಯ ಅಸ್ತಿ? ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಸ್ತಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತಿನ ಲಾಟ ಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಂಖಾಂತರ ನಾವು ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಕಂಠಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಅದಂದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಕರ್ನಾಟಕ, ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಆಗಿತ್ತು. ಇದು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಚಿನ್ನದ ನಾಡು, ಗಂಧದಗುಡಿ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದನೇ ಸಿವಾಯಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ದಂಡು ಹೊಡಿದಿರಿ, ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಅದಂದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

5-00 P.M.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯ ಮಂಚಲಿಲ್ಲ ಆಗಲೇ ಕೆರೆದೊಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಲ್ಲಾ. ಅಷ್ಟು ಮೈ ನೋವೇ ಪಾಪ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ನೀವು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಸೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ವೀರಸಲು ಎಂದು ; ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ೭ ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾಲದ ಅಭಾವವಿದೆ. ಇವತ್ತು ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಇರಲಿ ೩೦ ಪೈಸೇನೇ ಇರಲಿ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದಾಡ್ಡು. ಅವರ ಆತ್ಮ ಒಪ್ಪುವ ಹಾಗೆ ಅವರೂ ಹೇಳಿ ಬಿಡಲಿ, ಅವರೂ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏ ಪರ್ಟಿಂಗಿಂಗ ಮೀರಿ ದಂಡು ಹೊಡಿದಿದ್ದರೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ? ಇದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬಾರದೇ ? ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣರವರು ಕುಪಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳದೆ ಕಾದ ಎಣ್ಣೆ ಕೊಪ್ಪರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲೇ ?

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಗನೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಏಕೆ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಚಕ್ರೇಗೌಡರವರು ಮಂತ್ರಿ ಮಾನ್ಯ ಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ ೨೦ ಪೈಸೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಇವತ್ತು ೨೦ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ತಪ್ಪೇ, ಆ ರೀತಿನೂ ಕೇಳಬಾರದೇ? ಇದು ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ನಾಯು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದಾಗ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದಾಗ ಜಾಸ್ತಿ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲೂ ನಾಯ್ಡು.—ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ಲುಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನೀವು, ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ದನ ಮೇಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಮಾನ್ಯ ಚಕ್ರೇಗೌಡರವರು ಇದ್ದಾಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಣಕಾರರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ೨೦ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಹತ್ತಿರ ೪ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೆಗೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಬಣಕಾರರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ೨೦ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೂರು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, * ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. * ಆ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ, ದ್ರಾಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು ಅಂಥಾ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕಲ್ಲ ಹೊರತು, ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದಾಗ ೨೦ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದಾಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನೇ ಶಿವಯ್ಯ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳನೋವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅಪ್ಪಾಯಮಾನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಪ್ಪಾಯಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ? ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಪ್ಪಾಯಮಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಏನು ಡ್ರಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಯಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ? ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಯಸ್ಸಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದರಲ್ಲೂ ವಯಸ್ಸಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರು, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೋಸ್ಕರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿಲ್ಲದ ೨೮-೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದರು, ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದವಾಳು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ೨೦-೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೇ ಆನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತನಾಡಿ, ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಕೆ.

*Expunged as ordered by the Chair.

ಲಯವರು ಮತ್ತು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದು ಮೊದಲನೇ ಬಿನ್ನಹ ಒಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ವಾತಾವರಣ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅವಿಚಿ ನ್ಯವಾಗಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿದಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬೇರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಹುಮತದಿಂದ ಲೋಕ ಸಭೆಗೆ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕುಳುಹಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಲೀ, ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಲೀ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೇಂದ್ರದ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಹ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಷ್ಟಾದರೂ, ಈಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿತೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅಳವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಸುಯಾದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ ಹಳುವ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಗೆದ್ದಿರುವ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ, ನಾವು ಗೆದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೀರಿಸುವವರಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆಯವರು ಹೇಳುವ ಧಾಟಿ ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಮೀರಿಸುವವರಾರೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದೊ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಅಥವಾ ಸಂಭವ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೇ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಜಲನಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಥೆಹೇಳಿ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಇದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಕಂಡು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಎನಹ ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಜರ್ಚಿ ನಡೆದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಸೇತರವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಹಾವಳಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾದ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ; ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಕೃತ್ಯಗಳೂ ಕಾರಣವಾದವು. ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಲಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅದರ ಬಿಸಿ ಇವತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ತಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಕ್ರಿಯೆಯೇಟೆನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾಸೇತರ ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು

ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದನೇ ಹೊರತು ವೇಮಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಬಂದಕಾಲದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ನಾನಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ವಿಫಲನಾದೆನು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನ್ನು ಗ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಬಡ್ಡೆಟ್ ಗ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯ ಬರಂತ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ನಾನಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಾಲಿಸಿಸ್ ಮಾಡಿ, ನಾನಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಶೇಡ್ ಡಿಕ್ರಿಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಅವರು ಅದು ಸರಿಗಾದುದಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಕ್ಷಿಂತಜಾಸ್ತಿಯಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ತಿಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೧೯೭೩ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಆಗಿರುವ ನಾನಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನ್ನ ಅನುಮಾನ ಇನ್ನೂ ಪರಿಹಾರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದೆಂಬ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪುವೆಂಟರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಸುಮಾರು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಒಟ್ ಆನ್ ಆಫೀಟ್ ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೋಟಿ ೩೭ ಲಕ್ಷ ೩೬ ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕೊಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸ ಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಹ ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪಕ್ಕರಹಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಟೀಕೆಗಳೂ ಇವೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ವೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯುಳ್ಳವರೂ ಹಣ ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹೇಳಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇಂಥಾ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮದಾಯಕವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಈಗ ಕೇವಲ ಅದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ವಿನೆಂದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಈಗೇನೋ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಿದೆ; ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನೂರ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಇವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅ ನೂರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮೀನ ಮೇಷ ಎಣಿಸಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅರವತ್ತು ಕೋಟಿಯೋ ನೂರು ಕೋಟಿಯೋ ನೂರ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ಕೊಡುವರೆ ಎನ್ನುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಅದೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಡುವಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಯೋಜನೆಗಂದೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನುಳಿದದ್ದನ್ನು ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನೆರವು ನೀಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಕಂಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?

ಹಿಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದುವರಗನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯಬಹುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದವರ ಕೈಪಾಡ ಇದೆ. ಮಲ್ಟಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ ಅದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ನೆರವು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತೀರೋ ? ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುತ್ತೀರೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಣ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕನಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನು ? ಖಾಸಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದರೂ, ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಡದರೂ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಏನಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡವೇ ? ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಮಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ ? ನಾನೂ ಕೂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪರಿಧಿ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

I will read only the MAIN CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS of the P.U.C. The report says :

(a) Though the Company was formed with the main object of undertaking the construction works of the Government by competing with private contractors to effect utmost economy and improving the standard of execution of construction the impact of this Company on the contractors is negligible since the quantum of work executed by the Company is less than Rs. 75 lakhs per annum and it is a long way before achieving that objective.

(b) The main reasons for the failure of the Company are :

- (i) failure to recruit proper men ;
- (ii) failure to introduce proper systems and procedures ;
- (iii) grant of advances to pieceworkers without obtaining agreement/guarantee ;
- (iv) submission of quotations without proper analysis and tiny and failure to take adequate precautions regarding price escalation etc.

Unless the Company sets its house in order by recruiting proper staff and unless structural changes take place at all levels in the set up of the Organisation to improve its managerial and operational efficiency the position of the Company may not improve significantly.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಚಿತ್ರ ಇದು. ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆ, ಮಲಪ್ರಭ ಯೋಜನೆ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಲಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಪ್ರಾಂಟಲ್ ಮತ್ತು ಲಾಸ್ಟ್ ಅಕೌಂಟ್ ನೋಡಿದರೆ ೧೯೭೨-೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೭೩-೭೪ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಕಂ-ನಿಗೆ ಮಲಪ್ರಭ ಹಾಗೂ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವಂತ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.? ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಸಮಿತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವರದಿ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹಣ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತವರನ್ನು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ವೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಚೆಕ್‌ಅಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಹಳೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಾಗಿರಲಿ ಹೊಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಆಗಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಮೆಜಾರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಯಾರು ಯಾರು ದಂಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯಂತಹ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಒಂದೊಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಬಿಡುಬಿಡು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಂದಿದೆ. ಅವರವರು ದಂಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ತಂತ್ರ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಬದಮೋಲಂತೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸ್ಕೂಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾದು ನೋಡೋಣ ಅವರು ಐವತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಅವರ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಣೆ ಯಾಗುತ್ತೀರಿ? ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಕು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆಯೋಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ?

5-3) P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ಡಿಮಾಂಡ್, ತೆರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಇರತಕ್ಕವರು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಹೆಚ್.ಎ ಎಲ್, ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ., ಬಿ ಇ ಎಲ್. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹವರು ಈ ಒಂದು ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹತ್ತು. ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಬಡ್ಡು ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟರ್‌ಟೈನಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಾ ದೈರಕ್ಯಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಲಾದರೂ ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂಬರ್ ೨೯, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಉದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ದನಿಗೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಕಂಪರ್‌ಸರಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಹೋಗಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಕಂಪರ್‌ಸರಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅಮರ ಏನು

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಡ್ತಿ ಸ್ಟೀಚ್ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಭಾಷಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಭಾಷಣ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸ್ಕೆಲಿಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಸ್ಕೆಲಿಂಟ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಅರ್ಥ ಏನು, ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ಕೆಲಿಂಟ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ತಾವು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸದ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಮುರಾರಜಿ ಯವರು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಫಲೇಲರು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಇವರು ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ನಾವು ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಮೊದಲನೆ ಕೆಲಸ ಏನು ಎಂದರೆ ಬೋನಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕಂಪಲೆಸರಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೋನಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವರ್ಮಾ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—Mr. Kavir Varma said about deferred wage. There is nothing new in what Mr. Varma says. There is a ruling of the Supreme Court on that ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೋನಸ್ ಶಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಕಂಪಲೆಸರಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ಈಗ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಕಂಪಲೆಸರಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಸ್ಕೀಮ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮೊನ್ನೆದಿವಸ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಪ್ಯಾಲೆಸ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿ.ಪಿ. ರೋಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪಿಪಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿನಂತಹ ಸ್ಥಳ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೂ, ಲಾಯರ್‌ಗಳಿಗೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಇತ್ತು, ಈಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಪಿಪಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಟೀಪರರಿಯಾಗಿ ಯಂನೈಟೆಡ್ ಅರ್ಲೈಸೆಡ್ಸ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡ್ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಟೀಪರರಿಯಾಗಿ ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಖಾಲಿ ಜಾಗ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿರಿಯ ಶಾಸಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಮಠರು ಬಹಳ ಆವೇಶದಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಆ ಅನುಭವ ನಮ್ಮ ಸಿಕ್ಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ವಿಪರೀತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೀ ಬಯ್ಯುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರೋ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಸ್ತು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಅದರೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖರ್ಚು ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಸತ್ಯವು ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ನಾನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಈ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ ಏನು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಟ್ಟು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ, ೨೩ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ೩ ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಸತಿಗಳಿಗಾಗಿ ೧ ಕೋಟಿ ೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಇನ್‌ಫ್ರಾ‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಡ್ ಪಟ್ಟಿ ಸಿಟಿಗಾಗಿ ೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಓಲ್ಡ್ ವಿಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ಗಾಗಿ ೩ ಕೋಟಿ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಇನ್‌ಸರ್ವೀಸ್‌ ಕೋ ಆಪರೇಟೇವ್‌ಗಾಗಿ ೧ ಕೋಟಿ ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸರ್ಸ್ ಕೋ ಆಪರೇಟೇವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಾಗಿ ೪೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೀಲೀಫ್‌ಟು ಫಿಷರೀಸ್‌ಗಾಗಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಎನ್ ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಮಾರ್ಚೆನ್ ಮನಿ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋ ಆಪರೇಟೇವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಗೋಡಮಾನ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ೧ ಕೋಟಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ರೀ ಹ್ಯಾಬಿಟೇಷನ್ ಆಫೋರ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಕಾಂಡಲ್ ಅಯಿಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಅವರಿಗೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ೧ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ.

[MADAM SPEAKER.—(In the Chair.)]

ಎನ್.ಜಿ.ಇ.ಎಫ್. ಲೋನ್ಸ್‌ ೫೪ ಲಕ್ಷ. ಅವರು ಏನು ದಿವಿಡೆಂಡ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೋರ್ಟ್ ಫಾಂಡ್‌ಗೋಸ್ಕರ ೫೦ ಲಕ್ಷ; ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ೨೩ ಲಕ್ಷ; ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ; ಫಿಟಪ್ರಭಾ ಪಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ೬೨ ಲಕ್ಷ; ಮಲಪ್ಪುಳಾ ಪಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ೩ ಕೋಟಿ ೬೬ ಲಕ್ಷ; ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ೬೫ ಲಕ್ಷ; ಕುಂದೇರಮೆಂಬಿ ಪಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ; ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ; ಹೀಗೆ ೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಾವು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ೩೧ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ೨೬ ಕೋಟಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ೫ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈವರೆಗೆ ನಾಂ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವುದೂ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಿಮ್ಮಂಡ್ ನಂಬರ್ ೯ರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನು ಪಾಪಸ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವ್ದಾರರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು? ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸ್ತಾ ಮಿಯವರು ಕೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲ. ಇದು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪು. ಅದನ್ನು ಈಗ ನಾವು ತುಂಬಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪ್ರಶ್ನಿಸ್ತಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಲಿ, ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ನಡೆಯಿತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಾರರು ಈ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಒಡ ಬೋರೇಗೌಡನ ದುಡ್ಡಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದರೂ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀವು ವಹಿಸಿ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಫೋರ್ಪಡೆಯವರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾಂದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಗಲೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

SRI M. Y. GHORPADE.—Madam Speaker, this relates to the refund of education cess along with the interest in accordance with the judgement of the High Court in a Writ petition filed in 1968. The

High Court held that the Karnataka Primary Education Act did not permit the levy of education cess on shop rentals in as it relates only to excise duty. This was challenged. After the decision of the High Court, the Government took the matter to the Supreme Court. The Supreme Court in 1970 did not decide the basic issue. And then an Ordinance was passed which was later given sanction to the levy of the cess. But it was struck down by the High Court. So, from 1968, the education cess on shop rentals was not collected. This refund relates prior to that period. ಅಂದ ಮೇಲೆ ೧೯೬೮ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವೇ ಮಾಡಿರಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ಆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಕೋರ್ಟಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲಹಬಾದ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದಂತಹ ಆದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ಟೆಲಿಫೋನ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಈ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿರುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಬಜೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನ್ನು ಹತ್ತೊಂಬೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೂಂಟರ್‌ದೇವೆ. ಈಗ ಟ್ರಿಬ್ನಲ್ ಬಜೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೂಂಟರ್‌ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾದರೆ ಸಖ್ತಿಮೆಂಟರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜರ್ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್.....

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ? ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ಈ ಸಂಬಂಧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇದು ಖರ್ಚಾದುದು ಚುನಾವಣೆಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಮಾರ್ಚ್‌ಯಲ್ಲಿ. ಇದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಆದ ಖರ್ಚು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಗಾ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಷು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕಾಲ್ ಆಗಿದೆ, ಏತಕ್ಕಾಗಿದೆ, ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೂ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲಾ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ಇದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ಎಸ್ಪಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗಲಿ, ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನೀವು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಖರ್ಚು ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಟಿ ಎ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಇಷ್ಟತ್ತು ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಟೈಪಿಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಕುಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ. ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರೊಪೋಸರ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ? ಯಾತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈಗ ಒಟ್ಟು ೧೨೦ ಕನ್ನಡ ಟೈಪಿಸ್ಟ್ಸ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವೆಕ್ಸ್ಟ್ರೋ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಇದೆ. ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೧೫೦ ಸರ್ವೇಯರ್ ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾತ್ರ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೬ ಪೋಸ್ಟ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೯೪ದ ಅವಿವೇಶನದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ?

SRI M. Y. GHORPADE.—Land Reforms work as you know is uneven in some districts and it is much more in some districts. The Chf Minister and the concerned Minister has repeatedly said that they will increase the staff to the extent necessary.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿವಾರಿ ಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ, ಉಡುಪಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

SRI M. Y. GHORPADE.—While discussing the Supplementary Estimates I can only enunciate the general policy of the Government. As regards the details regarding a particular department the Honourable Member should sit with the concerned Minister and sort out where something is required to be done. I cannot be expected to go into such details. One thing I must say and that is that the intention of Government is to accelerate the land reforms programme. ಆದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟೈಪಿಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖಾಡಿತವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಧಾನ ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ಜನಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಓಟು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಫಲ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ೫೨೨೨ ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪೈಕಿ ೪೮೧೭ ಸಫಲ ಆಗಿ ೧೦೭೧ ವಿಫಲ ಆಗಿವೆ. ಅವರು ಸ್ಲಮ್ ಕಾರ್ಕ್ಯುವೆದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸೇಳುವುದು ಸ್ಲಮ್ ಕಾರ್ಕ್ಯುವೆ

ವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ, ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ, ದಕ್ಷ ನಾನ್ ಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು.

ಇನ್ನು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಈ ವರ್ಷ ೨೩ ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ವರ್ಲ್ಡ್ ಫುಡ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಮ್ಮ ಹಣದಿಂದಲೇ ೨೩ ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಫುಡ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ೧೭ ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮದು ೨೩ ಲಕ್ಷ ಸೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಡುವ ಕಿರೀಟವನ್ನು ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ೧೭ರಿಂದ ೨೩ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನು ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೫೦-೬೦ ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವುಗಳು ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನೋಡೋಣ !

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ನೇಮಕಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು ; ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಅಂದರೆ ತಿಮ್ಮನೊಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆ, ಅವನು ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂಗೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಫೀಸಿಬಲ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಸಿಗದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಲಂಫ್ ಸಮ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ any number of Minor Irrigation works could be completed in your area.

ನಂತರ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕರೆಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕುರಿತು ಧೋರಣೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವುಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವ ಕಡೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಎನ್‌ಕರೆಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಸ್. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಯಿಂದ ಹಣ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ನೀವು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

SRI M. Y. GHORPADE.—For instance, how much land should be allowed to be leased out? These are matters of details pertaining to each sugar factory. It is not right for me in a general discussion like this to try to answer details regarding a factory. They should be taken up with the concerned Ministers.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನೀವು ಈ ವಿತ್ತಂಡ ವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಪತಿಯಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಿರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬ್ರೇಕ್ ಬಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ನಾವು ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ವಂತ್ರೆ ಜೋಳದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅದು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಎಂದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.— ಇನ್ನು ಮೈಲೋ ಅನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮೈಸಿಗೆ ಕೆ.ಜಿ. ಎಂದು ಹಂಚು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟುರ್ಸ್, ಸ್ಕಗ್ಗರ್ಸ್ ನಾವು ಮೈಸಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು. ಈ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ ಪ್ರೇಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದ ಕ್ಯೂಸ್ಕರ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ಅವಿ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ತಂದು, ಕನ್ನೂಮುರ್ಸ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಕರಿಗಿಂತ ದುಬಾರಿ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಿದೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ? ನೀವು ಜಾಣತನದ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.— ಇದು ಸಪ್ಲಿವೆಂಟರಿ ಎಕ್ಸಿಮೇಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿ.ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಡೆರೊಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನರಲ್ಯಸ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳದೆ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ತಮಗೆ ಹೃದಯ ಇದ್ದರೆ ಮಾನವೀಯತೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಧರೀಣರು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ? ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಗುದ್ದಿ ಗುದ್ದಿ ಹಣ್ಣು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.— ಗುದ್ದಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು, ಮಾನ್ಯ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಲ್ಡೆಜ್ ಪೆನ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹಾಸಿಂಗ್ಸ್ ಆಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಜನರೂ ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ರೂಲ್ಸ್ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪೆನ್ಷನ್ ಕೊಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿದ್ದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ

ಹೋದಾಗ, ತೀರಾ ಬಡತನದಲ್ಲಿದ್ದರಷ್ಟೆ ಮುಂದುವರಿದು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಒಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗವನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇವರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಅಂಥದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು ಕರೆದೊಡೆದು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಹೇಳಿದವು, ಅವರನ್ನು ಕರೆದೊಡೆದು ಬರಗೇಡಿ, ಅಂಥದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಇದು ಸೈಪಲ್ ಸ್ಕೀಂ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ೧೬೬ ಲಕ್ಷ ಜನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್‌ವಿಲ್ಡ್ ಪರ್ಸನಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ತೀರಾ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮತ್ತು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ನಮಗೂ ತೃಪ್ತಿ ಜನಕ್ಕೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಓಡಿದು ಕೊಟ್ಟವರನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ಅಷ್ಟು ಕಾಳಜಿ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ತಾವು ಬದವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ, ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಆಳಿಯನಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ನಾವು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದವು ಯಾರು ಸಹ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಯಾವ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತಾವು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಲಾರೆನ್ಸ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಒಂಭಟಿದಿರಿ ಇದು ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ನೇಹಲತಾ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏಕೆ ಸತ್ತಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ರಿಲೀಯನ್ಸ್ ಇನ್ ಟೆಚ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ನವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೊದಲು ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದೂ ಸಾಲದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬರ್ಡನ್ ಆಫ್ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ವೆಂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮೊದಲು ರೈತರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೇ ಬಂಡ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರುಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂಡ್ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ.— ಪಾಲಂಬರಿಯಾಗಿ ರೈತರು ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಬಂಡ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೬ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ರೈತ ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ತನುಗೆ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಖಾತೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಹೆಸರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇದೆಯೆನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಇವರೇ ಹೋಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ — ಗದ್ದೆಯೊಳಗೆ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ — ಮಾನ್ಯ ವೆ ಕಟಲಿಂಗ್‌ಯವರು ಪಿ ಎ ಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಿ ಎ ಸಿ ಇರುವುದು. ಪಿ ಎ ಸಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಾವು ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಏನಾದರೂ ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಖರ್ಚನ್ನು ತಾವುಗಳು ಸಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಎಕ್ಸಿಮೇಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ — ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಏನು ಹಣ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನೀವು ದಾಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯವಾಯಿತಾಗಿದೆ, ವೋಸವಾಗಿದೆ ಅಂತಾ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ತಪ್ಪಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ — ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಪ್ಪು ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ — ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ — ನೀವು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ವಿಷಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಈ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡೋಣ.

ಈಗ ಸೈಟು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಟು ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಡೆ ಸೈಟು ಬೇಕೋ ಆ ಕಡೆ ಕೊಡದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸೈಟು ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೭ ಲಕ್ಷ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಭಯ ಇರಬಾರದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಬಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಯ ಉಂಟುಮಾಡಬಾರದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಬಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ — ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಯ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಿರ್ಭೀತಿ ಇತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಲವೂ ಕೂಡ ಆ ಜನ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದಲೇ ನಿಮಗೆ ಒತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ನೀವು ದಾಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಒತ್ತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯದ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ದುಡ್ಡು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ಈ ಬಡ್ಡು ಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿರುವ ದುಡ್ಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಯಾಣ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಮಾರಂ ಲೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಸಾಲಗಾರರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ಅನೇಕ ಜನ ನಿರಪರಾಧಿ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂಗಾರದ ಒಡವೆ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೋಲೆ, ಒಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಾದು ಕನ್ನೀರಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯಾಣ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಯಾಣ ಪರಿಹಾರವು ೧೭ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೯-೧೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಪೆತ್ತೂಲ್ಡೆ ಕ್ಯಾಸ್ಸೆ ನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಐ.ಆರ್. ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ೧-೨ ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಡಿ.ಐ.ಆರ್. ಲೋನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬರೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಲೋನ್ಸ್ ಸಹ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ತಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI M.Y. GHORPADE — As the hon. members are aware, we have instructed all the Block Development Officers to make an exhaustive list of persons deserving D I R. loans (differential interest rate loans). It is a part of the democratic process to drag the Banks to rural areas. For the first time the Banks are going to the rural areas.

SRI V.N. PATIL.— Your officers are expressing their helplessness.

SRI M.Y. GHORPADE.— Let us not create a climate of dependency. We must create an atmosphere of hope and confidence and drag this programme to the villages in a big way. We are extending the scheme of D I R. loans to all the districts. There are things which have not happened in the other States. At the same

time, I admit that more things have to be done. The Government is examining the consumption loan concept. I must admit that the consumption part of it to the small man is not being catered to our entire satisfaction and the Government is actively considering in what way we can give him further help by providing consumption loan.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬಡಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಒಂದೊಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನು ಅದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅದರ ರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದರಂತೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಯಾರಾದರೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೆದರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವೊತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಈ ಡಿ.ಐ.ಆರ್. ಮುಖಾಂತರ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅಂತವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಾತಾಪರಣೆ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತರುತ್ತೇನೆ. 6 ತಿಂಗಳು ಮುಂಚೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅರ್ಜಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ 8-10 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಯಾರಾದರೂ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರ ಆರ್ಥ ಏನು ತಾವೇ ಹೇಳಿ? ಕೆಲವರು ತಿಂಗಳು ಗಟ್ಟಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವೇನೋ ಹೇಳಿದಿರಿ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಸಾಲಗಾರರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಯಾವ ಸಾಲವೂ ಹುಟ್ಟದೆ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ಯಾವನಿಗಾದರೂ ಸಾಲ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಕ್ಯಾದರೂ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ಋಣ ಪರಿಹಾರದ ಖಾಯಿದೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಆ ಬಡವ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕನ್‌ಜಮ್‌ಷನ್‌ ಲೋನ್ ಕೊಡುವುದು ಏನಿದೆ, ಅದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಮೇಲೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಾವು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು —ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI M. Y. GHORPADE.—Mr. Shivaram's Committee went into it. The Chief Ministers and the concerned Central Minister had a conference regarding this matter. I have made it abundantly clear that the consumption needs of the small man have not yet been covered. The Government is considering actively what more it could do to see that the small man gets atleast some money for consumption purposes. When I am myself making this statement, I do not know why the Hon'ble Member is agitating on this.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ — ಈಗ ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ವಿಫಲ ಆಗಿದೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಚಿಕ್ಕವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಾವು ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ — ಈಗ ಸ್ಟೆಟ್‌ಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇಷ್ಟು ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ಟೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಅದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

SRI M. Y. GHORPADE.—I have no new points to answer. Hon'ble Member Sri M. S. Krishnan is also not in the House. He made reference to Upper Krishna. I have to repeat that for Upper Krishna we had provided only Rs. 4 crores all these years. Rs. 2 crores more have been provided this year making the total to Rs. 6 crores. Next year we have provided Rs. 10 crores. We have already discussed with the World Bank about getting the financial assistance. We are confident that we are getting it to expedite its progress. Sri M. S. Krishnan has also raised about development expenditure which I have already replied.

MADAM SPEAKER.—I will put the motion to the vote of the House.

The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts shown be granted to the government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1977 in respect of Demands Nos. 2, 3, 5, 6, 9, 10, 12, 16, 17, 19, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, and 55.”

The motion was adopted and Demands were granted.

MADAM SPEAKER.—Now Vote on Account for the ending year. The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts shown be granted to Government on account to defray the charges which will come in the course of payment during the period from 1st April 1977 to end of 31st July 1977 in respect of Demand Nos. 1 to 59.”

The motion was adopted and the Demands were granted.

As directed by the Speaker the Motion for Demand for grants (on Account) for 1977-78 as adopted by the House are reproduced below

DEMAND No 1.—STATE LEGISLATURE AND ELECTION

“That a sum not exceeding Rs. 1,10,00,000 be granted on account, to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 1 State Legislature and Election”

DEMAND No. 2.—GOVERNOR, MINISTERS AND PUBLIC SERVICE COMMISSION

“That a sum not exceeding Rs 15,00 000 be granted on account to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 2 Governor, Minister and Public Service Commission”

DEMAND No 3.—ADMINISTRATION OF JUSTICE

“That a sum not exceeding Rs 1,70,00 000 be granted on account to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 3 Administration of Justice.”

DEMAND No. 4—TAXES ON INCOME PROFESSIONS SALES AND OTHER SERVICES

“That a sum not exceeding Rs 1,12,00,000 be granted on account to the Government to defray the Charge which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 4 Taxes on Income, Professions, Sales and other Services.

DEMAND No. 5.—LAND REVENUE, ETC

“That a sum not exceeding Rs 6,80,00 000 be granted on account to the Government to defray the charges which will come of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 5 Land Revenue etc”

DEMAND No 6 —STAMPS AND REGISTRATION

“That a sum not exceeding Rs 40,00,000 be granted on account, to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 6 Stamps and Registration.”

DEMAND No. 7—STATE EXCISE

“That a sum not exceeding Rs 1,50,000 be granted on account to the Government to defray the charges will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 7 State Excise.

DEMAND No 8—TAXES ON VEHICLES

“That a sum not exceeding Rs 2,61,00,000 be granted on account to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 8 Taxes on Vehicles.

DEMAND No 9—MISCELLANEOUS GENERAL SERVICE

“That a sum not exceeding Rs 82,00,000 be granted to the Government to defray the charges will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 9 General Services.

DEMAND No 10—SECRETARIAT

“That a sum not exceeding Rs 1,20,00,000 be granted on account to the Government to defray the charge which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 10 Secretariat.”

DEMAND No 11—DISTRICT ADMINISTRATION

“That a sum not exceeding Rs 1,80,00,000 be granted on account to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No 11 District Administration.”

DEMAND No. 12—TREASURY AND ACCOUNTS ADMINISTRATION

“That a sum not exceeding Rs. 70,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 12 ‘Treasury and Accounts Administration’.”

DEMAND No. 13—POLICE AND FIRE SERVICES

“That a sum not exceeding Rs. 9,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 13 ‘Police and Fire Services’.”

DEMAND No. 14—JAILS

“That a sum not exceeding Rs. 60,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 14 ‘Jails’.”

DEMAND No. 15—STATIONERY AND PRINTING AND DEVELOPMENT OF KANNADA

“That a sum not exceeding Rs. 91,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 15 ‘Stationery and Printing and Development of Kannada’.”

DEMAND No. 16—PUBLIC WORKS (EXCLUDING CONSTRUCTION)

“That a sum not exceeding Rs. 9,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 16 ‘Public Works (excluding construction)’.”

DEMAND No. 17—BUILDINGS

“That a sum not exceeding Rs 4,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 17 ‘Buildings’.”

DEMAND NO. 18—BANGALORE DEVELOPMENT AUTHORITY AND OTHER SERVICES

“That a sum not exceeding Rs. 1,60,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 18 “Bangalore Development Authority and Other Services”.

DEMAND NO. 19—PENSION AND OTHER RETIREMENT BENEFITS

“That a sum not exceeding Rs. 7,50,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 19 “Pension and Other Retirement Benefits”.

DEMAND NO. 20—HIGHER EDUCATION AND WAKFS

“That a sum not exceeding Rs. 7,06,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 20 “Higher Education and Wakfs”.

DEMAND NO. 21—YOUTH SERVICES, ART AND CULTURE

“That a sum not exceeding Rs. 1,30,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 21 “Youth Services, Art and Culture”.

DEMAND NO. 22—PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION

“That a sum not exceeding Rs. 37,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 22 “Primary and Secondary Education”.

DEMAND NO. 23—MEDICAL SERVICES AND FAMILY PLANNING

“That a sum not exceeding Rs. 13,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 23 “Medical Services and Family Planning”.

DEMAND No. 24.—PUBLIC HEALTH AND SANITATION

“ That a sum not exceeding Rs. 2,15,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 24 “ Public Health and Sanitation ”.

DEMAND No. 25.—PUBLIC HEALTH ENGINEERING

“ That a sum not exceeding Rs. 2,80,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 25 “ Public Health Engineering ”.

DEMAND No. 26.—HOUSING (EXCLUDING GOVERNMENT RESIDENTIAL BUILDINGS)

“ That a sum not exceeding Rs. 3,45,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 26 Housing (Excluding Government Residential Buildings) ”.

DEMAND No. 27.—URBAN DEVELOPMENT ETC.,

“ That a sum not exceeding Rs. 2,06,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 27 “ Urban Development etc ”.

DEMAND No. 28.—INFORMATION AND PUBLICITY

“ That a sum not exceeding Rs. 60,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 28 Information and Publicity ”.

DEMAND No. 29.—LABOUR AND EMPLOYMENT

“ That a sum not exceeding Rs. 90,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 29 “ Labour and Employment ”.

DEMAND No. 30.—SOCIAL SECURITY AND WELFARE (EXCLUDING WOMEN AND CHILDREN'S WELFARE)

“ That a sum not exceeding Rs. 3,52,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 30 “ Social Security and Welfare (Excluding Women and Children's Welfare) ”.

DEMAND No. 31.—WOMEN AND CHILDREN'S WELFARE

“ That a sum not exceeding Rs. 1,60,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 31 “ Women and Children's Welfare”.

DEMAND No. 32.—POLITICAL PENSIONS

“ That a sum not exceeding Rs. 22,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 32 “ Political Pensions”.

DEMAND No. 33.—REHABILITATION SCHEMES

“ That a sum not exceeding Rs. 13,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 33 “ Rehabilitation Schemes”.

DEMAND No. 34.—INSURANCE AND PENSIONS UNDER SOCIAL SECURITY SCHEMES

“ That a sum not exceeding Rs. 2,55,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 34 “ Insurance and Pensions Under Social Security Schemes”.

DEMAND No. 35.—RELIEF ON ACCOUNT OF NATURAL CALAMITIES

“ That a sum not exceeding Rs. 3,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 35 “ Relief on account of Natural Calamities”.

DEMAND No. 36.—RELIGIOUS AND CHARITABLE INSTITUTIONS, ETC.,

“ That a sum not exceeding Rs. 20,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 36 Religious and Charitable Institutions etc.,’

DEMAND No. 37.—CO-OPERATION (EXCLUDING REGULATED MARKETS)

“ That a sum not exceeding Rs. 6,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 37 Co-operation (Excluding Regulated Markets.,)”

DEMAND No. 38.—REGULATED MARKETS

“That a sum not exceeding Rs. 45,00,000 be granted ‘on account to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 38 Regulated Markets.’”

DEMAND No. 39.—AGRICULTURE (EXCLUDING HORTICULTURE AND DROUGHT PRONE AREAS PROGRAMMES)

“That a sum not exceeding Rs. 5,20,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 39 ‘Agriculture (excluding Horticulture and Drought Prone Areas Programmes).’”

DEMAND No 40.—HORTICULTURE

“That a sum not exceeding Rs. 1,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 40 Horticulture.”

DEMAND No. 41.—MINOR IRRIGATION

“That a sum not exceeding Rs 9,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 41 ‘Minor Irrigation.’”

DEMAND No. 42.—SOIL AND WATER CONSERVATION

“That a sum not exceeding Rs.4,00,0000 be granted ‘on account to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 42 ‘Soil and Water Conservation.’”

DEMAND No. 43.—AREA DEVELOPMENT

“That a sum not exceeding Rs. 2,15,00,000 be granted ‘on account to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No.43 ‘Area Development.’”

DEMAND No. 44.—FOOD AND CIVIL SUPPLIES

“That a sum not exceeding Rs. 15,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 44 ‘Food and civil Supplies.’”

DEMAND No. 45 —ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRY DEVELOPMENT

“That a sum not exceeding Rs. 4,30,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 45 ‘Animal Husbandry and Dairy Development.’”

DEMAND No. 46.—FISHERIES

“That a sum not exceeding Rs. 1,20,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come on course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 46 ‘Fisheries’.”

DEMAND No. 47.—FOREST

“That a sum not exceeding Rs. 6,20,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 47 ‘Forest’”

DEMAND No. 48.—COMMUNITY DEVELOPMENT

“That a sum not exceeding Rs. 6,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 48 ‘Community Development.’”

DEMAND No. 49.—DROUGHT PRONE AREAS PROGRAMME

“That a sum not exceeding Rs. 3,04,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 49 Drought Prone Areas Programme.’”

**DEMAND No. 50.—INDUSTRIES, MINES AND GEOLOGY
(EXCLUDING SMALL SCALE INDUSTRIES AND SERICULTURE)**

“That a sum not exceeding Rs. 11,00,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 50 ‘Industries Mines and Geology (Excluding Small Scale Industries and Sericulture.’”

DEMAND No. 51.—SMALL SCALE INDUSTRIES

“That a sum not exceeding Rs. 2,07,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 51 Small Scale Industries.’”

DEMAND No. 52 —SERICULTURE

"That a sum not exceeding Rs. 72,00,000 be granted 'on account' to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 52 "Sericulture."

DEMAND No. 53.— IRRIGATION, NAVIGATION, DRAINAGE AND FLOOD CONTROL PROJECTS

"That a sum not exceeding Rs. 45,00,000 be granted 'on account' to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 53 Irrigation Navigation, Drainage and Flood Control Projects."

DEMAND No. 54 —POWER PROJECTS

"That a sum not exceeding Rs. 12,00,00,000 be granted 'on account' to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 54 "Power Project."

DEMAND No. 55.—PORTS AND WATER TRANSPORT SERVICES

"That a sum not exceeding Rs. 31,00,000 be granted 'on account' to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 55 "Ports and Water Transport Services."

DEMAND No. 56.—ROADS AND BRIDGES

"That a sum not exceeding Rs. 10,00,00,000 be granted 'on account' to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 56 "Roads and Bridges."

DEMAND No. 57.—ROAD TRANSPORT AND TOURISM

"That a sum not exceeding Rs. 43,00,000 be granted 'on account' to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 57 Road Transport and Tourism."

DEMAND No. 58.—COMPENSATION AND ASSIGNMENT TO LOCAL BODIES AND PANCHAYATI RAJ INSTITUTIONS

“That a sum not exceeding Rs. 2,90,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 58 ‘Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchyati Raj Institutions.’”

DEMAND No. 59.—LOANS TO GOVERNMENT SERVANTS AND MISCELLANEOUS LOANS

“That a sum not exceeding Rs. 4,50,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1978 in respect of Demand No. 59 ‘Loans to Government Servants and Miscellaneous Loans.’”

MOTION FOR SUPPLEMENTARY DEMAND FOR GRANTS AS ADOPTED BY THE HOUSE ARE REPRODUCED BELOW

(1) That a further sum not exceeding Rs. 5,50,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 2 ‘Governor, Ministers and Public Service Commission’.

(2) That a further sum not exceeding Rs. 2,90,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977, in respect of Demand No. 3 ‘Administration of Justice’.

(3) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 5 ‘Land Revenue etc’.

(4) That a further sum not exceeding Rs. 4,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 6 ‘Stamps and Registration’.

(5) That a further sum not exceeding Rs. 7,87,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 9 ‘Other Taxes and Duties on Commodities and Services’.

(6) That a further sum not exceeding Rs. 78,15,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 10 'Small Savings and Lottery'.

(7) That a further sum not exceeding Rs. 19,85,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977, in respect of Demand No. 12 'District Administration'.

(8) That a further sum not exceeding Rs. 80,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 16 'Supplies and Disposals'.

(9) That a further sum not exceeding Rs. 11,26,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 17 'Stationery and Printing'.

(10) That a further sum not exceeding Rs. 4,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 19 'Buildings'.

(11) That a further sum not exceeding Rs. 3,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 21 'Bangalore Development Authority and Other Services'.

(12) That a further sum not exceeding Rs. 2,50,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 22 'Pension and Other Retirement Benefits'.

(13) That a further sum not exceeding Rs. 6,10,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 26 'Public Health and Sanitation'.

(14) That a further sum not exceeding Rs. 3,20,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 27 'Public Health Engineering'.

(15) That a further sum not exceeding Rs. 1,07,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 28 'Housing'.

(16) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 29 'Urban Development'.

(17) That a further sum not exceeding Rs. 38,47,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 30 'Information and Publicity'.

(18) That a further sum not exceeding Rs. 3,08,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 35 'Insurance and Pensions under Social Security Scheme'.

(19) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 36 'Relief on Account of Natural Calamities'.

(20) That a further sum not exceeding Rs. 6 00 000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 37 'Religious and Charitable Endowments'.

(21) That a further sum of not exceeding Rs. 2,98,75,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day March, 1977, in respect of Demand No. 38 Co-operation. etc.

(22) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 39 Agriculture Excluding Horticulture)

(23) That a further sum not exceeding Rs. 50,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977 in respect of Demand No. 41 Minor Irrigation,

(24) That a further sum not exceeding Rs. 1,80,00,000 * be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977, in respect of Demand No. 42 'Soil and water conservation.'"

---

* figures corrected as Rs. 1,85,00,000 refer to the Schedule in the Karnataka Appropriation Bill 1977.

(25) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day March 1977 in respect of Demand No. 44 Food and Civil Supplies."

(26) That a further sum not exceeding Rs. 2,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 45 Animal Husbandary.

(27) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977, in respect of Demand No. 47 Fisheries"

(28) That a further sum not exceeding Rs. 40 02,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 48 Forest"

(29) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No 49 "Community Development.

(30) That a further sum not exceeding Rs 4,01,19,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No 50 Industries, Mines and Geology.

(31) That a further sum not exceeding Rs. 28,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No. 51 Sericulture.

(32) That a further sum not exceeding Rs. 7,24,14,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977, in respect of Demand No52 Irrigation, Navigation Drainage and Flood Control Projects.

(33) That a further sum not exceeding Rs 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1977, in respect of Demand No 53 'Power Projects.

(34) That a further sum not exceeding Rs. 2,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977, in respect of Demand No 54 Port and Water Transport Services "

(35) That a further sum not exceeding Rs. 1,31,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1977, in respect of Demand No 55 Roads and Bridges."

BUSINESS OF THE HOUSE

MADAM SPEAKER.—There is an announcement. The Business Advisory Committee which met to day has decided that the House may take up Legislative Business on 30th and 31st March 1977 and then take up discussion on motion of thanks to Governor's Address General discussion on Budget and Voting of demands for grants. The Committee also decided that the House may adjourn on 7th April 1977 and re-assemble on 18th April 1977.

The Committee recommended allotment of days to the different items of Business as fellows.

Discussion on the motion of thanks to Governor's

Address	...	5 days
General discussion on Budget	...	5 days
Voting of Demands for Grants	...	19 days

The House stands adjourned to meet again at 1 P. M. tomorrow.

The House adjourned at Twenty-Five Minutes past Six of the O'clock to meet again at One of the O'clock on Wednesday the 30th March 1977